

Kontoret for voldsoffererstatning

Justisdepartementet
Postboks 8005 dep
0030 Oslo

Vår dato	Deres dato	Vår referanse	Deres referanse
15. februar 2009		200800839.6	

ÅRSRAPPORT 2008

Resultatmål:

1. Velfungerende og effektiv virksomhet

Det er utviklet resultatorienterte virksomhetsplaner med mål og delmål for virksomheten, som er sendt Justisdepartementet. For øvrig vises det til kommentarer til foreløpig tildelingsbrev 2008.

2. Kjent med politiske føringer og vedtak

Rutinene i virksomheten er videreutviklet, bl.a. sendes kopi av JDs tildelingsbrev til alle avdelingene, i tillegg videreføres politiske føringer inn i fordelingsbrevene til avdelingene.

RKK-seminaret 2008 på Voksenåsen ble åpnet med et lengre innlegg av justisministeren, hvor han snakket om Regjeringens tiltak for å styrke kriminalitetsofrenes stilling.

KFV har også innrettet driften av den del av virksomheten som ligger i nordområdene på Regjeringens nordområdepolitikk. Det betyr sterkere innretning i virksomheten på regional forankring, samt sterkere samarbeid med andre regionale statsetater i nordområdene på tvers av sektorer, f.eks. fylkesmannen, forsvaret og fylkeskommunen. I tillegg er det holdt fagutviklingsseminar for ansatte i KFV i Murmansk, hvor de ansatte ved KFV hos Murmansk humanitære institutt har fått opplæring i russisk erstatningsrett, russisk strafferett og reglene om russisk voldsoffererstatningsrett. Videre er det avholdt seminar med Bjørn Celius i Monchebank, som representant for norsk næringsliv i Murmansk, for å tilføre de ansatte ved KFV oversikt over praktiske virkninger av norsk nordområdepolitikk i

Nordvestrusland. En mindre delegasjon jurister fra virksomheten har også vært på ekskursjon til Polaravdelingen i Justisdepartementet, og blitt brifet bl.a. om den nye Svalbardmeldingen. På denne måten er Regjeringens sterke satsing på nordområdepolitikk søkt omsatt i en type aktivitet i vår virksomhet, som på lengre sikt vil styrke rekrutteringsgrunnlaget til KFV i Vardø. Det arbeides dessuten med å etablere tilbud til de ansatte i virksomheten som innebærer at det skal bli mer attraktivt ha neste jobb i nordområdene. Det er et mål at kompetansen skal bli lengre i nordområdene, og dessuten å bryte flyttemønsteret Østlandet – Vardø – Østlandet. Dette vil realisere hensyn bak etableringen av KFV i Vardø. Eksempler på det siste er at KFV i 2008 har avgitt jurister til påtalemyndigheten i Finnmark.

3. Følge med i samfunnsutviklingen på virksomhetens fagområder

KFV arrangerte i juni 2008 Nordisk møte om voldsoffererstatning i Vardø. På seminaret ble det foretatt komparative sammenligninger av utviklingstrekk i regelverk og praksis i de nordiske land, og det ble diskutert endringer i regelverket. På seminaret deltok både representanter fra Erstatningsnemnda, Justissekretariatene og Justisdepartementet. Representanter fra Erstatningsnemnda og JS holdt innledninger på seminaret, og deltok sammen med Justisdepartementet aktivt i fagdiskusjonene.

I november 2008 arrangerte som nevnt virksomheten åpent fagseminar på Voksenåsen. Arrangementet var støttet med penger fra Justisdepartementet. Seminaret hadde deltakere fra ulike fagmiljøer, interesseforeninger for kriminalitetsofre, politiet, krisesentrene, Domstolsadministrasjonen, Justisdepartementet, Konfliktrådene, mfl. Hovedinnledere var professor Per Fugelig, om sosialmedisinske virkninger av vold, og professor Ragnhild Hennum om kriminalitetsofrenes plass i straffeprosessen. I tillegg var det lagt opp til work-shops hvor deltakere kunne være med å diskutere ulike faglige emner. Målet med seminaret er dels å bidra til kompetanseutvikling i vår virksomhet, dels å gi andre aktører del i fagutviklingen på virksomhetens fagområder. Arrangementet fremsto som godt egnet til å oppfylle målene som er nevnt.

Et behov for regelutvikling er knyttet til kostnader til oversettelse av dokumenter i søknader om voldsoffererstatning for skader som søkere påføres i utlandet. Når søknader etter slike saker fremmes i Norge er de ofte ledsaget av en omfattende mengde med utenlandske straffesaksdokumenter. Kostnadene forbundet med å oversette slike dokumenter er betydelige, og vil lett løpe opp i kr 1000 per folioside. Det er ikke uvanlig at en søknad er ledsaget av en utenlandsk domstolsavgjørelse på 20

foliosider. I dag er det slik at voldsoffererstatningsordningen dekker rimelige og nødvendige utgifter til advokat og på visse vilkår utgifter til innhentelse av sakkyndigerklæring, jf. voerstl. §§ 4 og 14 femte ledd. Dette er utgifter som faller utenfor virksomhetens driftsbudsjett, og inn under erstatningskapitlet i statsbudsjettet. Det er grunn til å reise spørsmål ved om ikke det samme gjelder for andre sakskostnader enn utgifter til advokat og til sakkyndigerklæringer. Det er ønskelig at det i budsjettssammenheng avklares at utgifter til oversettelse av utenlandske straffesaksdokumenter også faller inn under erstatningskapitlet i statsbudsjettet.

RKK-avdelingene og virksomhetsledelsen deltar i forskningsprosjekt om restorative justice, som er igangsatt av Justisdepartementet. Slik deltakelse er viktig for virksomheten, fordi det bidrar til å generere fagdiskusjoner og kunnskap inn i ulike deler av organisasjonen.

Det erfares stadig oftere i vår virksomhet at ofre for kriminalitet, tidligere har vært utøver av kriminalitet. Fenomenet omtales dessuten i utenlandsk forskningsmateriale. Det har også vært fremmet påstander om at fra 24% til 65% av kriminalitetsutsatte selv blir utøvere av kriminalitet, og at dette særlig skal gjelde visse grupper ofre for familievold. Det hadde vært ønskelig om det kunne iverksettes nasjonale forskningsprosjekter om disse spørsmålene. Et samarbeid mellom KFV, herunder RKK og Kriminalomsorgen ville kunne gi viktige bidrag til datainnsamling om spørsmålet. KFV har i 2008 ikke hatt ressurser til å prioritere arbeid av denne typen.

I 2008 har virksomheten også hatt delegasjoner på fagseminar i Stockholm og Helsingfors. Deltakelsen har gitt fagimpulser til bruk i virksomheten.

RKK-avdelingene har midler på lokalt budsjett til kompetanseheving, som kan brukes til å holde rådgiverne oppdatert på fagutviklingstiltak som måtte arrangeres lokalt. Rådgiverne deltar på ulike lokale fagarrangementer.

4. Gi god bistand til kriminalitetsofre og andre

Ansatte i alle avdelinger i virksomheten støtter og veileder kriminalitetsofre. Tilbakemeldingene fra RKK-avdelingene er at arbeidet går tilfredsstillende sett i forhold til tilgjengelige ressurser. Nytt i 2008 er markert økt bruk av RKK. Det medfører at ressursbehovet i avdelingene fremstår som større enn på samme tid i 2007.

Nytt annet halvår er at det har vært en noe etterspørsel fra rådgivere i RKK etter debriefingstjenester i virksomheten. Behovet har blitt dekket gjennom tilbudet som allerede er etablert, men som frem til nå nesten ikke har vært benyttet.

Virksomheten har hatt en kontinuerlig diskusjon om kompetansebehovet i RKK fra og med 2006. Utad er diskusjonen ført med søsterorganisasjoner i Norden og bl.a. i Skottland og Russland. Innad er diskusjonen ført på felles samlinger, blant annet var temaet kartlegging av kompetansebehovet i RKK på agendaen i på vårsamlingen i Drammen, hvor en ny og en erfaren rådgiver i RKK innledet om kompetansebehovet, samtidig som det ble invitert til diskusjoner i plenum. Temaet har dessuten vært oppe på felles telefonmøter i virksomheten. Diskusjonen henger sammen med hvilke tilbud RKK skal yte kriminalitetsofre. Det er tatt initiativ til en langsiktig diskusjon om dette under temaet "Hvor går RKK?".

KFV har tatt initiativ til en ny opplæringspakke for nye rådgivere i RKK-avdelingene. Grunnkurset er avholdt to ganger første halvår. De nye rådgiverne som har vært med på seminaret har gitt gode tilbakemeldinger på opplegget. Andre ansatte ved KFV i Vardø har også deltatt på grunnkurset for å få bedre kunnskap om arbeidet til RKK, samt for å få bedre kjennskap til sentrale grunnbegreper i strafferetten, straffeprosessen og hovedlinjene i rettssystemet.

Av opplæringstiltak på fellessamlinger nevnes seminar om de nye reglene om fornærmedes stilling i straffeprosessen.

Føringen om nærmere samarbeid med Konfliktrådene ble videreført til fordelingsbrevene til RKK-avdelingene. På nasjonalt plan er det første halvår gjennomført møter mellom virksomhetsledelsene for å diskutere et samarbeid. Ledelsen for Konfliktrådene har holdt innledning under idedugnad om samarbeid på felles telefonmøte med ansatte i RKK-avdelingene. I tillegg melder flere RKK-avdelinger om jevnlig samarbeid med lokale konfliktråd. Annet halvår har representanter for ledelsen i Konfliktrådene deltatt på samling med rådgiverne i RKK og andre ansatte i KFV, hvor det har vært diskutert hvordan slikt samarbeidet kan utvikles på nasjonalt plan.

Annet halvår ble det ansatt fagkoordinator, som tiltrådte stillingen 1. februar 2009.

5. Velfungerende støttetelefon

JD besluttet å igangsette støttetelefonen 1. september d.å. Oppstarten gikk etter planen. Inntrykket er at tilbudet fungerer greit, og at kompetansebehovet er dekket hos rådgiverne i RKK. Støttetelefonen er markedsført gjennom webplakat www.stottetelefon.no, annonsekampanjer i aviser over hele landet, på fjernsynsskjermer på flyplasser, gjennom redaksjonelt stoff i radio, samt gjennom omfattende distribusjon av visittkort, plakater, utveksling av linker på ulike hjemmesider, og lignende.

Støttetelefonen har frem til nå vært lite brukt. Illustrerende for omfanget av bruken er at det i hele uke 49, var 23 oppringninger hele uken, hvor 18 ble besvart i telefonens åpningstid, i uke 50 var tilsvarende tall 10/6, i uke 51 16/9. Markedsføringskampanjer som har vært gjennomført etter åpningen av tilbudet, har ikke umiddelbart økt etterspørselen. Dette har ført til at virksomhetsledelsen har reist spørsmål til Justisdepartementet om midlene til Støttetelefonen bør omprioriteres, slik at antall rådgivere på vakt inntil videre reduseres fra to til en, og at besparelsen dette måtte lede til brukes til å utvide svartiden utover dagens som er alle hverdager fra klokken 1000 til 1800.

6. RKK skal være synlig og tydelig tilbud

Med bakgrunn i målkravet i tildelingsbrev 2008, er det gjennomført interne diskusjoner med RKK-avdelingene om hvordan målkravet best kan gjennomføres. KfV besluttet å forsøke kinoreklame, men slik at det ble laget et pilotprosjekt som er prøvet i noen store byer. Planen var å kjøre informasjonskampanjen videre etter at resultatet ble målt. Vesentlig økt brukerantall som følge av kinoreklamen er så vidt vites ikke påvist i RKK-avdelingene. Brukerantallet i de fleste RKK-avdelingene er likevel på vei opp, noe som om ikke lang tid antakelig vil medføre økt ressursbehov i virksomheten.

Brukerundersøkelser i RKK-avdelingene 2008 viser at 58% av brukerne er henvist til RKK fra politiet, 6,2% fikk opplysninger om tilbudet fra plakat eller brosjyre fra RKK, 3% fikk opplysninger fra advokat, 2,6% kom etter å ha blitt kjent med tilbudet fra avisomtale av RKK, 1,2% ble henvist fra domstolene, 2,8% ble kjent med tilbudet fra internett, og 0,8% fikk opplysninger fra annonser i aviser. Resultatet underbygger inntrykk i virksomheten gjennom flere år om at betalt reklame om RKK gir liten effekt på brukertilstrømmingen.

Problemet med og nå frem til målgruppen med informasjon om sosiale rettigheter er kjent, også for virksomheter under andre departementer. NAV og andre har de samme utfordringer, når det gjelder

målretting av informasjon om helsetjenester. Annonsekampanjer er neppe bedre egnet for slike statlige tilbud enn for tilbudet fra RKK. Det er ønskelig at det etableres et bedre system for informasjonskoordinering over sektorgrensene. Det antas at mye av informasjonen i justissektoren kan målrettes bedre dersom den også kanaliseres til brukerne via NAV-kontorene. Det er videre grunn til å tro at informasjon fra NAV-systemet kan nå ut til flere om den også kanaliseres via politiet, og da særlig lensmannskontorene i distriktene og RKK. Det er ønskelig at Justisdepartementet vurderer å ta initiativ til koordinering av en slik informasjonsflyt på tvers av sektorgrensene.

KFV har i 2008 videreutviklet og vesentlig forbedret RKK-weben. Weben profilerer RKK-avdelingene over hele landet. Det er dessuten lagt inn noen lokale variasjoner i weben, og RKK-avdelingene har fått noe større ansvar med å oppdatere sitt område med lokale nyheter. Det antas at slik sterkere lokal forankring, vil ha en markedsføringseffekt på det stedet den aktuelle RKK-avdeling ligger. De siste tolv måneder hadde RKK-weben 169 830 treff. Før omleggingen av weben var antallet treff 3135 per år (2007).

RKK-brosjyren er oversatt til russisk, arabisk, urdu og engelsk.

Annet halvår 2008 arrangerte virksomheten et seminar på Voksenåsen som også var et tilbud til eksterne, jf. omtalen foran i punkt 3. Under seminaret var RKK klart synlig, for brukere og andre.

7. Voldsoffererstatningsordningen skal være et synlig tilbud i samfunnet

Første halvår har KFV høstet erfaringer med kommunikasjonsstrategien, bl.a. ved å drifte weben som et infomedium. I tillegg har det vært arbeidet med relasjonene ut mot media, da særlig gjennom markedsføring mot fagpressen. Det har vært en utfordring å skaffe innpass for virksomhetens navn i fagpressen. Erfaringen er at virksomheten i noen grad har lyktes med dette, men at det gjenstår mye arbeid. KFV har tidligere uttrykt et ønske om å evaluere informasjonsstrategien i 2008. Det antas i 2008 ikke å være behov for å videreutvikle strategien.

Siste 12 måneder er det registrert 714 496 treff på virksomhetens KFV-web.

Annet halvår har KFV revidert informasjonsmateriell etter endringen av voldsoffererstatningsloven som trådte i kraft i 2008. I tillegg er informasjonsmateriell om voldsoffererstatningsordningen oversatt

til flere språk, som arabisk, urdu og engelsk. Søknadsskjemaet er gitt ut på nynorsk, og oversatt til engelsk.

Voldsoffererstatningsordningen ble dessuten profilert på seminaret som virksomheten arrangerte på Voksensåsen 24. og 25. november 2008. Seminaret er omtalt foran i punkt 2; 3 og 6. Virksomheten har dessuten bevisst søkt å profilere voldsoffererstatningsordningen i redaksjonelt stoff, både i aviser og radio.

Det er registrert 609 oppslag i media om RKK eller voldsoffererstatningsordningen, hvorav en tredjedel gjelder oppslag om voldsoffererstatning i NOKAS-sakene.

8. Saksbehandlingstid

Saksbehandlingstiden første halvår 2008 var i gjennomsnitt 229 dager fra søknad om voldsoffererstatning ble mottatt til vedtak ble truffet. Dette er høyere enn i 2007, hvor samme måling gav 207 dager. Men det er lavere enn første halvår, hvor antall dager var 230. I denne faktoren inngår at KFV venter på informasjon fra søkere, påtalemyndighet, trygdekontor, o.l. samt tid som går med i påvente av opphør av begrensninger som ligger i lovverket mot at det treffes vedtak i saken. Saksbehandlingstiden fra en sak var klar til vedtak til vedtak ble truffet første halvår var 69 dager. Saksbehandlingstiden er dermed økt i forhold til 2007 da den var 68 dager.

Interne analyser viser at 36 % av erstatningssakene i 2008 ble avgjort med saksbehandlingstid under 30 dager fra sakene er klare til vedtak. I 2007 var denne andelen 41 %. Ytterligere 22 % av sakene ble avgjort innen 60 dager. I 2007 var andelen 22 %. Atter 16 % av sakene ble avgjort innen 90 dager. I 2007 var andelen 11 %. Ytterligere 27% av sakene hadde lengre saksbehandlingstid enn 90 dager. I 2007 var andelen 26%. 58% av vedtakene er innenfor Justisdepartementet målkrav om å bli avgjort innen 60 dager fra saken er klar til vedtak. Dette er samme resultat som i 2007.

Rutinene for innhenting av bevis fra andre antas i det vesentlige å være tilfredsstillende målt opp mot virksomhetens tilgjengelige ressurser. Problemet ligger oftest i lang responstid fra eksterne. For å bøte på dette har virksomheten iverksatt ulike stimuleringstiltak. Et tiltak som er forsøkt første halvår er å sende en representant fra virksomheten til journalkontor i ulike politidistrikter, for å bevisstgjøre om KFV og behovet for politidokumenter. Dette viste seg meget vellykket og har gitt merkbar effekt i Oslo, som er det politidistriktet som mottar flest henvendelser fra KFV om utlån av politidokumenter.

I tillegg er tilgangen på politidokumenter et av de spørsmål som Politigruppen i virksomheten vil utrede når de undersøker grensesnittet mellom kriminalitetsofre og politi.

9. Gode relasjoner

KFV initierte første halvår Nordisk seminar om voldsoffererstatning 2008, med deltakelse både fra JD, JS og Erstatningsnemnda. Tiltaket fremsto som et godt faglig- og miljøtiltak. KFV deltok på seminar hos JS 24 og 25 september d.å. Hospitering skjedde annet halvår i virksomhetene.

10. Samarbeid med Den rettsmedisinske kommisjon

KFV har tatt initiativ som beskrevet i tildelingsbrevet. Henvendelsen er besvart fra DRK. KFV arbeider videre for å implementere forslagene som er kommet.

11. Bistå ofre som er utsatt for vold i utlandet

Det er få søknader fra ofre som er utsatt for vold i utlandet. I den grad det ønskes bistår KFV med å skaffe informasjon om utenlandske ordninger. Det er mindre aktuelt å videreformidle søknader til utenlandske myndigheter etter at Erstatningsnemnda for voldsofre har liberalisert unntakspraksis, slik at flere av denne typen saker skal behandles i Norge. KFV har annet halvår gjennom oppslag i aviser, webaviser og radio i Nordvestrussland gitt informasjon om den norske voldsoffererstatningsordningen til mulige rettighetshavere.

12. Fremme godt arbeidsmiljø

Det er gjennomført undersøkelse av STAMI i virksomheten.

13. Velfungerende organisasjon

Det avholdes jevnlig felles telefonmøter med RKK-avdelingene. Programmet for felles seminarer drøftes jevnlig med tillitsvalgte RKK.

Det holdes jevnlig informasjons- og drøftingsmøter med tillitsvalgte i Vardø. Ledelsen opplever kommunikasjonen med tillitsvalgte i Vardø som god.

For første gang i RKKs historie er det i 2008 avholdt felles julebord.

14. Et godt statistisk materiale

KFV har under utvikling et elektronisk verktøy for generering av statistikk.

Utgangspunktet for statistikken er at den skal tjene i planleggingsøyemed i virksomheten og i sektor, samt gi grunnlag for å besvare henvendelser fra presse, og lignende. Dagens statistikk antas langt på vei å fylle dette behovet. Det har vært avholdt møte med JS for å diskutere hvordan statistikken presenteres.

På sikt ønsker KFV å gjøre statistikken mer detaljert, og legge den mer opp mot SSB-normen. Dette vil imidlertid utløse behov for økte ressurser tilsvarende minst et halvt årsverk når data skal registreres i databasen. Skal regressvedtakene innregistreres vil ressursbehovet øke ytterligere. Det tas sikte på å fremlegge en femårsstatistikk første halvår 2009.

Når det gjelder statistikk RKK, så omfattes utviklingen av virksomhetens elektroniske verktøy trinn II, at databasen skal tas i bruk av RKK-avdelingene. Planen er å legge databasen ut til avdelingene, når systemet er testet ut i Vardø. I dag er ikke datasystemet tilstrekkelig solid til å legges ut til avdelingene. Fra og med 2008 ble parametrene i RKK-statistikken endret. Det er behov for en innkjøringsperiode før endringen fungerer tilfredsstillende. Tilbakemeldinger fra noen RKK-avdelinger er at endringen medfører økt byråkratisering som ikke er ønskelig. Innvendingen faller sammen med KFVs mål om å lage interne systemer i virksomheten som medfører at rådgiverne i RKK i størst mulig utstrekning kan bruke ressursene på direktekontakt med publikum.

Statistikken for Støttetelefon for kriminalitetsofre er innkjøpt fra Telenor. Svakheten med slik automatisk registrering er at den ikke er egnet til å avklare brukernes innholdsmessige behov i tjenesten. Det er derfor iverksatt en begrenset innholdsregistrering av henvendelsene på Støttetelefonen, som skal tjene som grunnlagsmateriale under evaluering av tjenesten i 2009.

15. Økt rekruttering av personer med innvandrerbakgrunn

Virksomheten har 4 (10%) ansatte som er oppvokst i andre land, uten at det er naturlig å regne dem som innvandrere.

Målet for 2008 var å rekruttere flest mulig innvandrere, fordi dette gir virksomheten flere aktivum, bl.a. videre språkkompetanse. Ingen innvandrere har søkt på jobb i Vardø.

16. Likestilling

I RKK-avdelingene var det tidligere langt flere menn enn kvinner. De siste rådgiverne som har vært best kvalifisert har vært kvinner. Kjønnforskjellen er i ferd med å utjevnes uten at det er behov for å iverksette spesielle tiltak. I dag er det 6 kvinner og 14 menn i RKK-avdelingene.

KFV har en større andel kvinner enn menn, henholdsvis 12 og 7. Det er søkt å rekruttere inn flere menn, bl.a. til sommervikarer med det mål at de senere søker ordinære stillinger i virksomheten.

Gjennomsnittslønnen uten at ledelsen er tatt med er for menn kr 31 292 og for kvinner kr 28 754 per måned.

17. Miljøledelse

KFV har første halvår hatt en arbeidsgruppe som har gjennomgått virksomhetens miljøforbedringspotensiale. Gruppen har avgitt en liten rapport, som ledelsen bruker i planleggingen og driften av virksomheten. Kritiske faktorer er bruk av energi, papir og behandling av avfall.

18. Brukerundersøkelser

KFV har tatt initiativ til diskusjoner om undersøkelser om brukertilfredsheten i virksomheten. Initiativet er blitt møtt med skepsis i noen RKK-avdelinger. Med bakgrunn i støy som har vært i virksomheten, og økt pågang av brukere ved de fleste avdelingene er tiltaket nedprioritert.

Det kan nevnes at KFV har hatt ønske om brukerrepresentant i Arbeidsgruppen for Støttetelefon for kriminalitetsofre, samt argumentert for brukerrepresentasjon i flere andre sammenhenger i offentlige utvalg og arbeidsgrupper.

19. Arkiv

KFV vurderer det i dag slik at det ikke er behov for å endre virksomhetens arkivlokaler, med unntak for et stadig behov for økte arealer.

20. Innkjøpsstrategi

KFV initierte for en tid tilbake et seminar for alle offentlige virksomheter i Vardø om reglene om offentlige innkjøp.

Virksomheten har retningslinjer for innkjøp som bygger på følgende innkjøpsstrategi: Som utgangspunkt skal alle innkjøp konkurranseutsettes, og det laveste tilbudet som oppfyller statens øvrige krav skal velges. For å begrense risiko for feil, er kompetanse til å gjøre innkjøp utover det som er nødvendig til daglig drift begrenset til to personer i virksomheten. Slike innkjøp skal kvalitetssikres av en medarbeider. Alle innkjøp av datautstyr skal kvalitetssikres av superbruker eller datakonsulent. For innkjøp med samlet verdi utover kr 100 000, skal prosessen med konkurranseutsetting og kvalitetssikring i alle tilfeller skriftliggjøres for å sikre notoritet.

Virksomheten har to personer som er dedikert oppgave å følge opp at regelverket for offentlige anskaffelser etterleves. Arbeidet med å overføre alle kontrakter til ett arkiv er påbegynt.

21. Internkontroll / risikostyring

Virksomhetens fremstilling av mål og resultatstyring er i 2008 gjennomgått av Riksrevisjonen, uten at dette har utløst merknader.

Når det gjelder internkontroll så har virksomheten første halvår 2008 styrket denne i HMS-systemet, på arkivsiden og ved måling av sikkerhetsnivået mht vern om personopplysninger. Internkontrollen hva gjelder avgjørelse av søknader om voldsoffererstatning anses som tilfredsstillende målt opp mot

tilgjengelige ressurser. Annet halvår er det gjennomført en ytterligere gjennomgang av rutinene for vern av personopplysninger i virksomheten.

22. Statistisk materiale for erstatningsarbeidet:

a. Nye søknader fordelt på fylker:

	2007	2008		2007	2008
Østfold	160	164	Rogaland	280	283
Akershus	221	243	Hordaland	246	263
Oslo	482	458	Sogn og Fj.	39	26
Hedmark	76	120	Møre og Roms	120	113
Oppland	82	75	Sør Trøndl	161	151
Buskerud	129	139	Nord Trøndl	46	77
Vestfold	171	218	Nordland	116	118
Telemark	77	78	Troms	94	110
Aust A.	70	80	Finnmark	86	92
Vest A.	139	156	Utlandet/ukjent	98	140
Sum 2007: 2893 nye søknader					
Sum første 2008: 3104 nye søknader. I tillegg er det mottatt 266 tilleggssøknader i eldre saker					

Økt søknadsmengde fra Hedmark, Vest Agder og Nord Trøndelag faller sammen med økt saksmengde ved de lokale RKK-avdelingene. For øvrig er det grunn til å anta at økt saksmengde skyldes at virksomheten har drevet omfattende informasjonsarbeid om voldsoffererstatningen og Rådgivningskontorene for kriminalitetsofre i hele landet. I tillegg er det grunn til å tro at informasjonen som Statens innkrevingsentral om voldsoffererstatningen ved innføring av namsdommer bidrar til at flere får kunnskap om voldsoffererstatningsordningen, slik at de gis et reelt valg om de vil søke eller ikke. Fortsatt antas underforbruket av ordningen å være betydelig. Ved sammenligning av arbeidsstatistikken til Kontoret for voldsoffererstatning og antall anmeldte voldsforbrytelser, så fremkommer at færre enn en av ti som anmelder vold, søker voldsoffererstatning. En annen indikasjon om det samme er at Oslo legevakt årlig har registrert ca 3000 voldsskader til behandling. En tredje indikasjon i samme retning er at målinger i 2006 viser at 3,6% av Norges befolkning er registret som ofre for kriminalitet, samt at 174 000 var utsatt for lovbrudd. Etter Kontoret for voldsoffererstatnings oppfatning viser dette at arbeidet med å få informasjon ut til kriminalitetsofrene om statens tilbud må fortsette.

b. Innvilgelsesandel, utbetalt erstatning, fordeling på regelverk:

Innvilgelse/avslag 2008	
a) Erstatning innvilget	2422 stk (77%)
b) Avslag	711 stk (23%)
Utbetaling i kroner	
Faktisk utbetalt erstatning av kontoret i kr	166 251 767
Utbetaling av forskudd i kroner	
a) antall saker	28 stk
b) forskuddsutbetalt i kr	--

Innvilgelsesandelen var i 2007 69%; i 2006 70% og i 2005 69%. Innvilgelsesandelen er vesentlig økt i 2008. Dette skyldes voldsoffererstatningsmyndighetenes liberalisering av anmeldelsesvilkåret.

Liberaliseringens virkninger i et kjønnsperspektiv er omtalt nærmere i virksomhetens halvårsrapport 2008.

Statsregnskapet uttrykker at det i 2008 ble utbetalt kr 166 014 877, 80 på budsjettposten for voldsoffererstatning. Tallet samsvarer ikke med produsert beløp ved Kontoret for voldsoffererstatning og i klageinstansen, bl.a fordi utbetalingsordrer om voldsoffererstatning til og med 31. desember 2008 inngår i virksomhetens statistikk. Tiden som medgår fra utbetalingsordren blir gitt i Vardø til den blir effektivert i Trondheim, medfører at utbetalingsordrer som er gitt i 2008 fra Kontoret for voldsoffererstatning, ikke blir belastet statsregnskapet før i 2009. I tillegg forklares deler av differansen med at noen skadevoldere frivillig innbetaler regressfordringer til Kontoret for voldsoffererstatning, og disse vil redusere posten i statsregnskapet.

c. Gjennomsnittlig utbetalt erstatning:

Gjennomsnittlig utbetalt erstatning per vedtak i 2008 utgjør kr 68 642. I 2005, 2006 og 2007 var gjennomsnittlig utbetaling per sak henholdsvis 59 288, 66 188 og 63 967. Oppgangen i gjennomsnittlig utbetaling i 2008 avspiler ikke endringer i praksis eller regelverk. Antakelig kan oppgangen forklares med at flere søkere som følge av voldsoffermyndighetenes dekning av advokatutgifter, har fått stillet utredningsressurser til disposisjon. Flere saker er blitt bedre utredet med større utbetalinger til følge. Det er også mulig at voldsoffermyndighetene er blitt bedre til å informere

brukere om regelverk, praksis og hva som bør sendes med for å underbygge en søknad om voldsoffererstatning. Denne effekten kan også tilskrives bedre koordinert informasjon mellom KfV og rådgiverne i RKK, som bistår kriminalitetsofre i første linje. Terskelen for at rådgiverne i RKK kontakter saksbehandler og detaljdrøfter en søknad blir stadig lavere, noe som vil generere faginformatjon ut til søkeren i førstelinje. Dette vil i sin tur kunne bidra til å trekke opp gjennomsnittlig erstatningsutbetaling.

d. Utbetalinger i 2008 fordelt på økonomisk- ikke-økonomisk tap:

Erstatningsposter	Forskrift	Lov
a) økonomisk tap	3 890 291	34 829 745
b) ikke-økonomisk tap	23 574 501	103 957 230

e. Nærmere differensiering av sakene:

Beløpsdifferensiering	Forskrift	Lov	Sum
<i>Antall saker 2008:</i>			
a) kr. 1.000 - 50.000	143	1423	1566
b) kr. 50.001 - 100.000	55	383	438
c) kr. 100.001 - 200.000	118	207	325
d) kr. 200.001 - 500.000	0	72	72
e) kr. 500.001 – 1.000.000	0	19	19
f) kr. 1 000 001 – 20 G	0	2	2

f. Erstatning fordelt på kjønn:

Utbetalt erstatning 2008 fordelt på:		
	Menn	Kvinner
Ant. Utbetalinger	1273	1414
Utbet. beløp, kr	62 271 549	103 980 218
% utbetalt erstatning	37	63

I 2005, 2006 og 2007, ble henholdsvis 59%; 60% og 62% av erstatningen utbetalt til kvinner.

- g. Fylkesvis fordeling, herunder sammenligning av gjennomsnittlig utbetaling per fylke og lokale variasjoner knyttet til fordeling på kvinner og menn:

Fylke	Antall	Samlet utbet kr	Gj snitt per sak kr	Gj snitt kvinner kr	Gj snitt menn kr
Utlandet	61	3 899 860	63 932	78 763	31 148
Østfold	154	9 465 193	61 462	67 222	56 787
Akershus	228	14 403 344	63 172	79 939	41325
Oslo	434	23 611 374	54 404	67 289	40 274
Hedmark	96	5 338 622	55 611	55 879	55 234
Oppland	73	3 882 932	53 191	68 101	31 819
Buskerud	123	9 502 431	77 256	77 867	76 709
Vestfold	169	10 521 992	62 260	75 344	47 704
Telemark	78	4 948 452	65 111	83 344	40 041
Aust-Agder	80	4 779 914	59 749	64 398	54 346
Vest-Agder	119	8 831 182	74 212	100 406	53 882
Rogaland	240	15 355 801	63 983	60 737	68 086
Hordaland	221	16 012 713	72 456	96 712	45 658
Sogn og Fj	33	3 316 785	100 509	170 369	42 291
Møre & Rms	97	4 876 713	50 275	53 504	46 048
Sør Trøndel	140	9 850 358	70 360	79 231	58 180
Nord Trøndel	63	4 735 435	75 166	107 243	54 062
Nordland	116	5 228 502	45 073	57 717	34 061
Troms	95	4 667 432	49 131	58 430	41 441
Finmark	69	3 027 733	43 880	49 524	37 632

Samlet gjennomsnittlig utbetalt voldsoffererstatning til kvinner 2008 er kr 73 540, og for menn kr 48 917. Det er betydelige geografiske avvik knyttet til gjennomsnittlig utbetaling av erstatning til henholdsvis kvinner og menn. Det kan reises spørsmål ved om variasjonene i gjennomsnittlig erstatningsutbetaling mellom fylkene, og svingningen av gjennomsnittlig utbetaling mellom kjønnene faller sammen med tilsvarende svingninger i alvorlighetsgraden av straffesaker som for det første anmeldes, og for det annet irtteføres fra påtalemyndigheten, i de ulike fylkene? I så fall er det færre alvorlige straffesaker hvor kvinner er fornærmet som anmeldes eller irtteføres i Østfold, Hedmark og Aust-Agder. Videre kan det reises spørsmål ved om de betydelige svingningene i gjennomsnittlig utbetaling av voldsoffererstatning i fylkene, faller sammen med tilsvarende svingninger i domstolenes utmåling av erstatning i saker som pådømmes sammen med straffesaken i retten? Ansatte ved Kontoret for voldsoffererstatning leser hvert år store mengder straffesaker fra hele landet. En til to ansatte leser inn alle sakene. Det umiddelbare inntrykk er at det siste spørsmålet må besvares

benektende, selv om inntrykket er at det forekommer variasjoner i domstolenes utmåling av oppreisningserstatning i sammenlignbare saker. Det første spørsmålet foran fremstår likevel som mer åpent. Med bakgrunn i tilgjengelige ressurser har ikke Kontoret for voldsoffererstatning i 2008 hatt anledning til å gjøre nærmere dybdestudier i problemkomplekset. Sett fra et kjønnsperspektiv mener Kontoret for voldsoffererstatning at spørsmålet om det er variasjoner i saker med kvinnelig fornærmet som anmeldes eller irretteføres i de ulike fylkene bør utredes nærmere.

h. Erstatning fordelt på aldersgrupper, herunder fordelt på ulike kjønn:

Alder	Alle saker			Kvinner			Menn		
	Antall	Samlet utbet kr	Snitt per sak kr	Antall	Samlet utbet kr	Snitt per sak kr	Antall	Samlet utbet kr	Snitt per sak kr
0-9 år	35	2 937 487	83 928	18	911 504	50 639	17	2 025 983	119 175
10-19	351	22 454 715	63 974	244	15 885 941	70 919	127	6 568 774	51 723
20-29	897	52 935 289	59 014	433	34 573 236	79 846	464	18 362 053	39 573
30-39	596	35 491 470	59 549	317	22 480 227	70 916	279	13 011 242	46 635
40-49	439	28 487 144	65 039	226	15 687 807	69 415	213	12 799 337	60 374
50-59	236	15 471 324	65 556	126	10 099 409	80 154	110	5 371 915	48 836
60-69	94	6 590 753	70 114	53	3 205 521	60 482	41	3 385 232	82 567
70 +	39	1 883 586	48 297	18	1 181 573	65 643	21	702 013	33 429

Det er aldersgruppen 17 – 39 år som får utbetalt mesteparten av voldsoffererstatningen. I gjennomsnitt får kvinner utbetalt mer enn menn. Dette kan antakelig forklares med at kvinner oftere søker erstatning for seksuelle overgrep som er grovere handlinger og handlinger som setter dypere og mer ødeleggende offerspor enn det som menn i samme aldersgruppe utsettes for.

i. Skadelidte og skadevolder:

Skadelidte og skadevolder	2007		2008	
	Søkt	Innvilget	Søkt	Innvilget
<i>I. Skadelidte:</i>				
a) antall kvinner	1750	1144	1664	1240
b) antall menn	1578	1170	1469	1182
c) antall barn (under 16 år)	145	120	-	-
<i>II. Skadevolder(e):</i>				
a) antall kvinner	167	124	187	152
b) antall menn	3164	2451	3943	3070
c) antall barn (under 15 år)	14	12	56	52
d) Ukjent	212	141	140	111
Forholdet skadelidte / skadevolder				
<i>Antall saker hvor skadevolder var</i>				
a) Ukjent	2020	1642	2083	1633
b) Bekjent	756	551	1050	789
c) ektefelle/samboer	260	169	227	174
d) foreldre / besteforeldre/steforeldre	162	119	198	152
e) annen omsorgsperson	359	247	629	465

j. Nærmere om den straffbare handlingen som har utløst voldsoffererstatning i 2008:

STRAFFBAR HANDLING	Forskrift	Lov	Sum
a) Drap (strl §§233, 239)			
1. Antall	7	84	91
2. Saker innvilget	5	63	68
3. Beløp	150 000	9 967 342	10 117 342
b) Seksuelle overgrep mot voksne			
1. Antall	75	368	443
2. Saker innvilget	40	274	314
3. Beløp	4 735 570	32 174 479	36 910 049
c) seksuelle overgrep mot mindreårige			
1. Antall	208	254	462
2. Saker innvilget	146	219	365
3. Beløp	16 406 152	16 671 432	33 077 584
d) Voldtekt(Tillegg se punkt b)			
1. Antall	49	327	-
2. Saker innvilget	26	239	-
3. Beløp	2 875 070	29 014 082	-
e) Legemskrenkelse			
1. Antall	163	1635	1798
2. Saker innvilget	123	1341	1464
3. Beløp	5 228 336	65 123 388	70 351 724
f) Eksponert for vold			
1. Antall	6	8	14
2.Saker innvilget	6	7	13
3.Beløp	185 000	209 375	394 375
g) Annet			
1. Antall	41	520	561
2. Saker innvilget	24	372	396
3. Beløp	1 449 140	21 993 139	23 442 279

23. Regress:

I 2008 ble det truffet 676 vedtak om regress, mot 1678 stk i hele 2007. Det ble produsert regresskrav for kr 37 882 479, mot kr 85 467 640 i 2007. Totalt utestående regressfordringer etter ordningen er kr 234 356 140. Det er i 2008 innbetalt kr 20 644 917 på statens samlede regressfordringer etter voldsoffererstatningsordningen.

24. Klagesaksbehandling:

Det er innregistrert 410 klager hos klageinstansen i 2008. Det betyr at 10,7% av vedtakene fra Kontoret for voldsoffererstatning ble påklaget. I 2007; 2006 og 2005 var klageandelen henholdsvis 11,7%; 13,5% og 16%.

	JS	Periode:
Møte i nemnda nr.	Sum	
Dato for møtet:	periode	%
Antall regresssaker	49	8
Antall saksomkostningssaker (*)	36	6
Antall ordinære klagesaker	476	82
Sum - behandlet i nemnda		
Delegerte saker (beh av leder)	0	0
Delegerte saker (beh av JS)	22	4
Sum - avgj etter delegert mynd.	22	4
Sum - antall behandlede saker	583	100

(*) omfatter både 1. instans og klage etter fvl. § 36

Restanse etter nemndsmøtet

(utsatte og klare til behandling)

Antall regresssaker, kvinner	2	4
Antall regresssaker, menn	47	96
Kontrollsum	0	(skal være lik 0)
Antall ordinære klagesaker, kvinner	297	62
Antall ordinære klagesaker, menn	179	38
Kontrollsum	0	(skal være lik 0)
Antall delegert mynd., kvinner	5	23
Antall delegert mynd., menn	17	77
Kontrollsum	0	(skal være lik 0)

	Antall:	%
Medhold/ delvis medhold, ord.klage	189	32
Medhold/ delvis medhold, regress	4	1
Medhold/ delvis medhold, delegert	6	1
Sum medhold / delvis medhold	199	34
Saksomkostn. Tilkjent	33	6

1.instansvedtak stadfestet, ord klage	287	49
1.instansvedtak stadfestet, regress	45	8
1. instansvedtak stadfestet, delegert	16	3
Saksomkostn. Avslått	3	1
Sum avslag	351	60

Kontrollsum		0	(skal være lik 0)
Saksbeh.tid ordinær klage	Antall:	i %	
Saksbehandlingstid under 1 mnd	2	0	
Saksbehandlingstid 1-2 mnd	1	0	
Saksbehandlingstid 2-3 mnd	11	2	
Saksbehandlingstid 3-5 mnd	5	1	
Saksbehandlingstid 5-7 mnd	60	13	
Saksbehandlingstid 7-9 mnd	126	26	
Saksbehandlingstid 9-11 mnd	160	34	
Mer enn 11 mnd	111	23	

Kontrollsum		0	(skal være lik 0)
Samlet sakbehandlingstid mnd	4351		
Gj.snittlig saksbeh.tid ordinære	9,1	måneder	

Kontrollsum		0	(skal være lik 0)
Saksbehandlingstid delegerte saker	Antall:	i %	
Saksbehandlingstid under 1 mnd	3	14	
Saksbehandlingstid 1-2 mnd	5	23	
Saksbehandlingstid 2-3 mnd	11	50	
Saksbehandlingstid 3-5 mnd	0	0	
Saksbehandlingstid 5-7 mnd	3	14	
Saksbehandlingstid 7-9 mnd	0	0	
Saksbehandlingstid 9-11 mnd	0	0	
Mer enn 11 mnd	0	0	

Saksbeh.tid (regress og saksomk)	Antall:	i %
Saksbehandlingstid under 1 mnd	6	7
Saksbehandlingstid 1-2 mnd	37	44
Saksbehandlingstid 2-3 mnd	7	8
Saksbehandlingstid 3-5 mnd	13	15
Saksbehandlingstid 5-7 mnd	6	7
Saksbehandlingstid 7-9 mnd	8	9
Saksbehandlingstid 9-11 mnd	6	7
Mer enn 11 mnd	2	2
Kontrollsum	0	(skal være lik 0)
Samlet sakbehandlingstid mnd	315	
Gj.snittlig saksbeh.tid andre saker	3,7	måneder

GJ.SN. SAKSBEH.TID TOTALT	8,0	måneder
----------------------------------	------------	----------------

Erstatningsgr.lag ved medhold:	Antall:	i %
§ 4 - økonomisk tap	44	22
§ 5 – menerstatning	9	5
§ 6 – oppreisning	123	62
§ 15 - ettergivelse regress	5	3
fvl § 36 – saksomkostninger	35	18
Returnert Kontoret for utmåling	32	16

Erstatningsposter i kroner	Sum kr:	i %
§ 4 - økonomisk tap	1 310 598	14
§ 5 – menerstatning	1 382 359	15
§ 6 – oppreisning	6 320 500	68
§ 15 - ettergivelse regress	24 985	0
fvl § 36 – saksomkostninger	309 730	3
Sum utbetalt i kroner	9 348 172	

25. Statistikk for arbeidet i RKK-avdelingene 2008:

1. Opplysninger om brukeren:

a.	Antall brukere:	2523 stk
b.	Menn: 1204	Kvinner: 1319
c.	Fremmedspråklige:	87 stk
d.	Oppsøker RKK etter straffbar handling fra (nære relasjoner?):	
	a. ektefelle/samboer:	276 stk
	b. foreldre:	110 stk
	c. besteforeldre:	14 stk
	d. annen bekjent av bruker:	154 stk
	e. ønsker ikke å besvare:	13 stk
e.	Brukeren er etterlatt:	3 stk
f.	Annet:	147 stk

2. Hvordan fant brukeren frem til RKK?

a.	Henvist fra politiet:	1257 stk
b.	Henvist fra helsevesenet:	109 stk
c.	Henvist fra krisesentre:	21 stk
d.	Henvist fra advokat:	65 stk
e.	Henvist fra domstol:	27 stk
f.	Avisomtale av RKK:	57 stk
g.	Annonse om RKK i avisen:	17 stk
h.	Informasjon fra plakat / brosjyre fra RKK:	136 stk
i.	Fra internett:	62 stk
j.	Annet:	429 stk

3. Nærmere om det brukeren har vært utsatt for og vil diskutere med RKK:

a.	Legemskrenkelser (strl. §§ 228 og 229):	549 stk
b.	Seksuelle overgrep – voldtekt (strl. § 192):	140 stk
c.	Seksuelle overgrep – avhengighetsforhold (strl. § 193):	64 stk
d.	Seksuelle overgrep mot mindreårige (strl. §§ 195-197 og 199):	155 stk
e.	Annen seksuell vold:	46 stk
f.	Vold på offentlig sted:	469 stk
g.	Vold i hjemmet:	406 stk
h.	Trusler / trakassering:	275 stk
i.	Menneskehandel / tvangsekteskap:	4 stk
j.	Besøksforbud:	30 stk
k.	Vinningslovbrudd:	86 stk
l.	Annet:	308 stk

4. Type hjelp:

a.	Søknad om voldsoffererstatning:	894 stk
b.	Vitnestøtte:	495 stk
c.	Fulgt ved besøk til offentlig kontor, e.l.:	68 stk
d.	Kontaktarbeid mot politi/påtalemyndighet:	247 stk
e.	Kontaktarbeid mot helse-/sosialetaten:	175 stk
f.	Samtaler:	2322 stk
g.	Hjemmebesøk:	90 stk
h.	Henvi sning til advokat:	126 stk
i.	Billighetserstatning:	26 stk
j.	Annet:	158 stk
k.	Antall konsultasjoner:	4255 stk
l.	Antall timer brukt på vitnestøtte:	498 t

Antall brukere i RKK-avdelingene har i 2008 vist en stigende tendens til 2523 stk. I hele 2007 og 2006 var brukerantallet til sammenligning henholdsvis 1410 stk og 1232 stk. Dette viser at markedsføring av rådgivernes tilbud både lokalt og nasjonalt har hatt merkbar effekt. En fordobling av brukerantallet i avdelingene på under ett år er gledelig sett fra virksomhetens synspunkt. Det viser at RKK har aktualitet og at tilbudet fra våre rådgivere er attraktivt for kriminalitetsutsatte. Det viser i sin tur at Regjeringens satsing på RKK i det nasjonale arbeidet med å styrke kriminalitetsofrenes stilling, slik det er beskrevet i Soriamoria-erklæringen gir svært god uttelling hos publikum. Samtidig reiser den kraftige økningen i publikumsresponsen utfordringer med å opprettholde dagens gode tilbud med tilgjengelige ressurser.

26. Økonomisk rapportering:

(1) Konto 047211 - Lønnsutgifter

Kontoret for voldsoffererstatning har hatt et samlet forbruk av lønnsmidler på 97, 61 % av budsjettet. KfV hadde et forbruk på 99, 98 %. RKK hadde forbruk på 93, 60. På RKK-delen av budsjettet var det lagt inn fagrådgiverstilling, som ikke ble besatt for 1. februar 2009.

(2) Konto 047212 – Varer og tjenester

Virksomheten har i 2008 brukt 116, 3 % av budsjettmidlene. Overforbruket skyldes nødvendig investeringer. Overforbruket er fordelt på 135,56 % på KfV-budsjettet, og 100, 5 % på RKK-budsjettet.

(3) Konto 3472 – Inntekter

Virksomheten fikk i 2008 inntektskapittel på statsbudsjettet. Virksomheten har i 2008 fått prosjektmidler og har hatt inntekter som følge av seminararrangementer i Vardø og på Voksenåsen. Dessuten har virksomheten hatt inntekter som følge av refusjon av fødsels- og sykepenger.

(4) Støttetelefon for kriminalitetsutsatte – koststed 610

Det ble bevilget kr 1 000 000 på statsbudsjettet til Støttetelefon for kriminalitetsofre. Ved årets slutt var kr 926 959 forbrukt. Av beløpet er kr 123 269 forbrukt til lønn, kr 803 690 er gått med til oppstart, annonsering og kickoff-seminar.

Oversikt	Budsjett 2008	Forbruk 31.12.08	Ubrukt 31.12.08	forbruk i %
Lønn KfV	7 005 350	-6 997 230	8 120	99,88 %
Lønn RKK	3 972 500	-3 718 198	254 302	93,60 %
Sum lønn	10 977 850	-10 715 428	262 422	97,61 %
Drift KfV	2 745 310	-3 721 641	-976 331	135,56 %
Drift RKK	3 348 840	-3 365 455	-16 615	100,50 %
Sum drift	6 094 150	7 087 096	-992 946	116,30 %
Totalt	17 072 000	-17 802 524	-730 524	104,28 %
Prosjekt støttettelefon	1 000 000	-926 659	73 041	92,70 %
Sum	18 72 000	18 729 483		

KONTORET FOR VOLDSOFFERERSTATNING

Remi Strand
direktør